

Шевченко, заки особисто пізнав Марію Марковичеву, захоплювався її творами й хотів хоч письмом подякувати її за її сердечні, щирі «Оповідання»¹⁾. Він присвятив їй свій прегарний вірш: «На панщині пшеницю жала»²⁾, а на «Неофітах», які подарував їй «на пам'ять 3 Априля 1859 г.» написав: «Моїй єдиній доні Марусі Маркович».

На питання Тургенєва, як би йому навчитися української мови, Шевченко радив читати Марка Вовчка, бо він оден володів нашою мовою³⁾. До того несподіваного успіху першої книжки Марковичевої серед земляків, прилучилися незабаром також похвали Москалів і то — після Гоголя і Бєлінського!

Найбільше авторитетний критик цього часу, Добролюбов, високо цинив оповідання Марка Вовчка, а появу їх перекладу на московське, та ще зпід пера такого мистця, яким був Тургенєв, порівнувано з появою «Хати дядька Тома», Бічер Стоу.

Редакція «Русск — ого Вѣстник — а» писала, що «Оповідання» визначаються принадою і свіжістю народної мови і незвичайним мистецтвом у передаванню народніх почувань і в малюванні побуту»⁴⁾.

Здавалося, що літературний шлях, на який ступила молода письменниця, простелиться перед нею самими рожами і що по тих рожах зайде вона на верхівя слави.

Та мало котрий із великих письменників втішався довго ласкою долі. Дорога їх розвитку була звичайно не рівна і не гладка, а повна всіляких перешкод, повна підйомів і склонів, нераз аж у глибоку пропасть.

Не судилося й Марії Марковичці прямувати гладким шляхом, спинаючися без надмірного зусилля, все вище й вище.

¹⁾ «Основа», 1862, III. стр. 17. Лист Тараса Шевченка з 22 лютого 1858 р.

²⁾ Повне видання Творів Т. Шевченка т. II. стр. 635.

³⁾ Кобзарь Т. Шевченка. Спомини Тургенєва 1876.

⁴⁾ «Русскій Вѣстникъ», 1858 р.